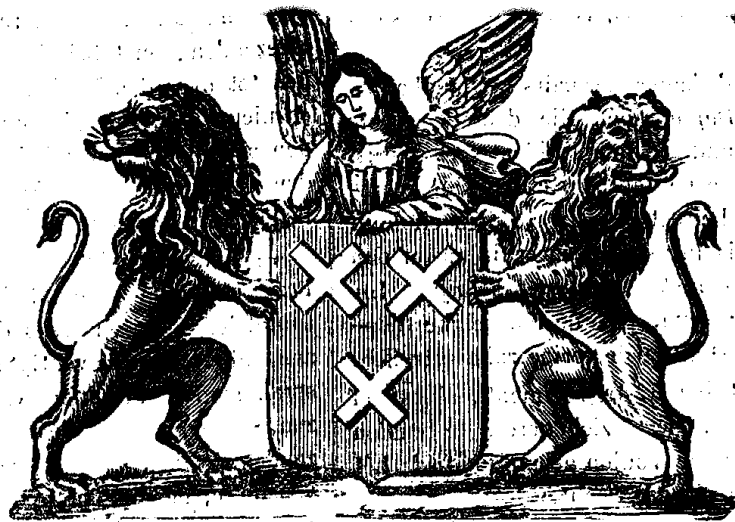

BREDASCHÉ

COURANT.

DONDERDAG

7 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 3den Junij.

De Wetgevende Vergadering is den 1sten dezer tot de benoeming van haren voorzitter overgegaan; 609 leden namen aan de stemming deel, en de stemmen waren verdeeld als volgt: *Dupin* (de oude) 336, *Ledru-Rollin* 182, *Lamoricière* 76, *Dufaure* 4, *Grevy* en *Odillon-Barrot* elk 1 en *Ch. Dupin* 9 stemmen, weshalve de heer *Dupin* (de oude) de volstrekte meerderheid der stemmen op zich had vereenigd en dus tot voorzitter der Vergadering werd geproclameerd. Vervolgens werden de heeren *Baroche*, *Bedeau*, de *Lafayette*, *Denis Denoist*, *Desèze* en de *Tocqueville* tot tweede voorzitters, en de heeren *Arnaud*, *Peupin*, *Lacaze*, *Chapot*, *Heeckeren* en *Bérard* tot secretarissen verkozen.

De heer *de Kératry* opende gisteren de zitting en verzocht den heer *Dupin* (de oude) de plaats in te nemen tot welke hij door den bijna algemeenen wensch der Vergadering (hevig gedruisak aan de linker zijde) geroepen was. De benoemde plaatste zich nu op den voorzittersstoel en rigtte eenige woorden tot de Vergadering. Hij kon het niet ontveinzen dat een zware last op zijne schouderen zou rusten, maar in alles zou hij de wet doen eerbiedigen; het reglement noemde hij de wet der Vergadering en dat moest stipt nagekomen worden; de minderheid heeft daarbij nog meer belang dan de meerderheid. Ten slotte hield hij de Vergadering voor, dat de Republiek voldoening moet geven aan alle wettige belangen, maar dat de partijen de Republiek niet moeten bedreigen. Hij besloot met den kreet: *leve de Republiek!* welke door de geheele Vergadering werd herhaald.

De heer *Odillon-Barrot* verzocht het woord, om mede te deelen, dat de President der Republiek het ontslag der ministers had aangenomen en dat tot hunne vervanging benoemd waren: *Odillon-Barrot* tot minister van justitie en voorzitter van den Raad; *Dufaure*, binnenlandsche zaken; de *Tocqueville*, buitenlandsche zaken; *Rulhières*, oorlog; de *Faulloux*, openbaar onderwijs; *Passy*, finantiën; de *Tracy*, marine; *Lanjuinais*, landbouw en koophandel, en *Lacrosse*, openbare werken. Bij het noemen van de heeren de *Faulloux* en *Rulhières* ontstond eenig gemor aan de linker zijde. De President van den Raad, berigtte verder, dat aanstaanden Maandag de boodschap zou worden medegedeeld, welke de President van den Raad volgens de bepalingen der Constitutie aan de Vergadering moet doen toekomen.

Het onderzoek der verkiezingen wordt nog altijd voortgezet en geeft nu en dan tot vrij hevige woordenwisselingen aanleiding.

Over het algemeen heeft het berigt, nopens de samenstelling van het kabinet, een goeden indruk gemaakt. Men meent, dat dit bewind op eene groote meerderheid in de nationale wetgevende vergadering zal kunnen rekenen; hetgeen thans vooral van groot belang wordt geacht. Die meerderheid wordt in sommige opgaven op niet minder dan 450 stemmen begroot. De gematigden der regterzijde zijn intusschen dit ministerie minder genegen, omdat zij er nog te veel inschikkelijkheid huns inziens voor de republikeinen in den geest van den *National* in vinden; maar dit neemt niet weg, dat de samenstelling van het bestuur voor het oogenblik aan eene dringende behoefte voldoet, eenheid tegenover de aanvallen der uitersten stelt, hetgeen zeer noodig begon te worden.

Het aanblijven van den generaal *Rulhières*, als minister van oorlog, wordt aangemerkt als een blijk, dat de generaal *Changarnier* de hooge militaire waardigheid, waarmede hij thans bekleed is, zal blijven vervullen. Zoo als men weet, is voor eenige dagen verzekerd, dat de heer *Dufaure* het ontslag van den generaal *Changarnier* als eene voorwaarde had gesteld, waarop hij lid van het kabinet zou worden.

— In bijzondere berigten uit van heden leest men:

« Het Italiaansche vraagstuk houdt voortdurend de aandacht bezig, en zal waarschijnlijk in den boezem van het nieuwe kabinet, zelf tot groote moeijelikheden aanleiding geven. Men wil dat de heer *Odillon-Barrot* in eene der eerste zittingen van de wetgevende vergadering een ontwerp van decreet zal indienen, waarbij een nieuw crediet voor de Italiaansche expeditie wordt toegestaan, en dat hij die gelegenheid het Romeinsche vraagstuk door de vergadering opzettelijk behandeld en beslist zal worden. Maar daarvoor is het noodig dat het kabinet een vast besluit genomen hebbe omtrent hetgeen het aan de vergadering wil voorstellen, en tot dusverre is daaromtrent niets bekend. Men zegt wel dat de buitenlandsche staatkunde geheel veranderd zal worden. Maar in welken zin? Zal men zich geheel met Oostenrijk en Napels vereenigen om den Paus onvoorwaardelijk te herstellen, of wel trachten eene minnelijke schikking tusschen den Paus en de Romeinen tot stand te brengen? De tijd zal het moeten leeren.

— De Oostenrijksche troepen hebben den togt naar Ancona aangevangen. Zoo gemeld wordt, hebben zij bij Imola opstandelingen ontmoet, die zich

schenen te willen verdedigen, doch zij hebben deze verjaagd. De meeste republikeinen, die zich min of meer op den voorgrond hadden gesteld, vlugten naar Ancona, alwaar zij eene veilige schuilplaats dachten te vinden.

Men heeft thans officieel berigt, dat de Oostenrijkers den 24 Mei Florence hebben bezet; ondanks alle vertoogen, welke van wege de regering aldaar waren ingeleverd. De in Florence binnengegogen divisie staat onder bevel van den generaal van *Aspre*. De generaal heeft te Livorno eene oorlogsschatting geëischt.

In de Romeinsche Staten zijn de Oostenrijkers den 18 Mei, ten getale van 18,000 man, te Forli binnengegogen. De kolonel *Garribaldi* (dien men niet met den generaal van dien naam moet verwarren) heeft te Rimini tegen de Oostenrijkers post gevat.

De regstreeksche berigten uit Rome zijn van den 21 Mei, en melden, dat de Romeinsche troepen, welke tegen de Napolitanen waren opgetrokken, den 19 voor Velletri door deze aangetast zijn geworden. De bevelvoerende generaal *Roselli* meldt aan het driemanschap, dat de bende van *Garribaldi*, die de voorhoede uitmaakte, zich zoo lang heeft te weer gesteld, tot dat hij met de overige troepen kon aarukken en de Napolitanen tot staan brengen, en dat eerst de nacht een einde aan het gevecht heeft gemaakt. In een later berigt, van den 20sten, uit Velletri, meldt de genoemde bevelhebber bepaaldelijk, dat, toen zijne troepen dien dag hunnen aanval zouden hervatten, hij bevonden had, dat de Napolitanen de stad des nachts hadden verlaten, en dat hij hun eenige troepen had nagezonden, in de rigting van Cisterna, ten einde zich, zoo mogelijk, van eenige krijgsgevangenen meester te maken.

De terugkeer van den Koning van Napels naar Gaëta bevestigt zich. Sommigen spreken van vertoogen, die Z. M. aan de Fransche regering heeft gerigt over de houding van den generaal *Oudinot*.

De Fransche gemagtigde *de Lesseps*, die oogenschiijnlijk op een zeer vriendschappelijken voet stond met het Romeinsche Driemanschap, in den ochtend van dien dag plotseling de stad had verlaten, met achterlating van eenen brief, waarin hij als reden van zijne verwijdering opgeeft, dat men de menigte tracht diets te maken, dat hij de oorzaak is van de thans te Rome heerschende ongerustheid en onzekerheid, en verklaart, dat hij de bewijzen in handen heeft, dat sluipmoordenaars tegen hem zijn afgezonden. Hij geeft verder te kennen, dat hij, ten einde de gelegenheid open te stellen om vrijelijk de door hem aangeboden voorwaarden te overwegen, zich voor eenige dagen naar het hoofdkwartier van het Fransche leger begeeft, van waar hij een nauwlettend toezigt zal houden, dat de Franschen, die zich in Rome bevinden, geenerlei letsel ondervinden, en dat hij, ten einde een opentlijk blijk te geven van zijne gezindheid en van het ware doel zijner zending, op zijne eigene verantwoording, bij de door hem gestelde voorwaarden nog deze voegt: « De fransche Republiek waarborgt tegen elken vreemden inval de gedeelten van den Kerkelijken Staat, welke door hare troepen zijn bezet. » — De vergadering te Rome heeft van dezen brief geen kennis willen nemen, alvorens het Driemanschap er kennis van had genomen.

Van den 4den.

De Ik. Zaterdag gedane aankondiging van den President van den raad, dat in de zitting der wetgevende vergadering van heden eene boodschap of mededeeling van den President der Republiek aan de nieuwe vertegenwoordiging zou worden gedaan, had een aanzienlijk getal nieuwsgierigen naar de vergadering gelokt, welke echter, even als de vergadering zelf, zeer te leir gesteld zijn, daar er geene mededeeling gedaan is. De meest uiteenlopende geruchten hebben zich verbreid wegens de oorzaak daarvan; als het waarschijnlijkst wordt genoemd, dat de twee nieuwe ministers van buiten- en binnenlandsche zaken, de heeren *de Tocqueville* en *Dufaure*, zich niet hebben kunnen vereenigen met de redactie door de leden van het vorig kabinet aan de zinsnede der boodschap betreffende de Italiaansche aangelegenheden gegeven, en zouden willen dat Frankrijk eene meer beslissende rol in Italië speelde, vooral sedert het bekend worden van de hulp die Rusland aan Oostenrijk in den oorlog met Hongarije verleent.

Men ziet gezegde mededeeling alsnu morgen of Woensdag te gemeet.

De wetgevende vergadering heeft zich nog heden hoofdzakelijk met het onderzoek der verkiezingen beziggehouden, terwijl voorts besloten is om aanstaanden Donderdag de ministers over de buitenlandsche aangelegenheden te onderhouden.

Men is niet vreemd van de gedachte dat de maarschalk *Bugeaud* weldra den generaal *Rulhières* als minister van oorlog vervangen zal. Eerstgenoemde heeft zich in den laatsten tijd bij de bevolking zeer bemind gemaakt, waartoe bijgedragen heeft dat hij als eene voorwaarde van zijne

komt in het ministerie gesteld heeft, dat eene vrij ruime amnestie werd verleend.

— Heden is in de voormalige zaal van de kamer der pairs het landbouwkundig congres geopend door den heer Dupin aîné, die door de groote meerderheid van de opgekomen landbouwkundigen tot president verkozen is.

Voorts is heden op den middag geopend eene tentoonstelling van voortbrengselen der nijverheid, in het verbaasd groot gebouw te dien einde in de Champs elysées opgericht. Die opening is intusschen meer in naam dan wezenlijk, daar de meeste voorwerpen nog niet eens uitgepakt zijn. Intusschen wordt reeds beweerd, dat, in weerwil van de moeilijke tijdsomstandigheden, de tegenwoordige tentoonstelling de vorige zal overtreffen.

— Uit Marseille wordt geschreven, dat het 32ste regiment, aldaar of in de omstreken in bezetting, bevel gekregen heeft zich gereed te houden om te worden ingescheept; evenzoo het 53ste te Toulon gekantonneerd; het 35ste, thans te Montpeillier, werd te Marseille gewacht.

— *l'Estafette* meldt bepaald dat de heer de Lesseps terugontboden is.

— Berigten uit Rome tot den 26sten melden, dat de heer de Lesseps, na den 24sten Rome verlaten te hebben, eene nieuwe nota aan het Romeinsche driemanschap, in bevreemdiger geest dan de vorige gezonden had, maar hem dien eigen dag eene lange nota in antwoord was geworden, waarin het driemanschap, na al de nadeelen te hebben opgesomd, welke de fransche interventie aan de Romeinsche republiek veroorzaakt, verklaart, dat het Romeinsche volk volstrekt niet bewilligen zal in de vrijwillige bezetting van Rome door de Franschen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 53,20; 5 pCt. 82,90; Rom. Leening 69.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 3den Junij.

De nieuwe Deensche constitutie is den 25 dezer door de Rijksvergadering, bij de derde lezing, met 119 tegen 4 stemmen, aangenomen.

— Uit Berlijn schrijft men van 1 dezer, dat de vredesonderhandelingen met Denemarken aldaar werden voortgezet, en dat de Engelsche consul-generaal *Hodges*, die tot bijwoning daarvan uit Hamburg gearriveerd was, de stemming der Hertogdommen op eene wijze had afgeschilderd die den Deenschen gevolmagtigde tot nadenken heeft gebragt.

— Bij besluit des Konings van Pruissen van den 30sten Mei, zijn de Pruisische kamers tegen den 7den Augustus bijeengeroepen en is bepaald dat de kiesvergaderingen tot het benoemen der kiezers den 17den Julij bijeen moeten komen. Te gelijk met dit besluit wordt door het regeringsblad de lang te gemoet geziene nieuwe verordening op de verkiezingen openbaar gemaakt, welke de kieswet van 6 December (voor zoo veel de benoeming van leden der 2de kamer betreft) moet vervangen. Volgens de nieuwe verordening zullen de verkiezingen niet regtstreeks maar door kiezers geschieden, welke door de kiesgeregtigden benoemd worden. De kiesgeregtigden worden, naar gelang der door hen te betalen directe belastingen, in drie klassen verdeeld, en wel in dier voege, dat op elke klasse een derde gedeelte valt van het gezamenlijk bedrag der belastingen die door al de kiesgeregtigden betaald worden. Elke afdeeling benoemt een derde gedeelte der te benoemen kiezers. De stemming zoowel bij de verkiezing van kiezers als van afgevaardigden, heeft niet zoo als vroeger bij gesloten stembriefjes, maar in het openbaar en mondeling plaats. Het getal der te benoemen afgevaardigden is op 350 bepaald.

Ook kent men nu officieel de overeenkomst tusschen de regeringen van Pruissen, Saksen en Hannover, ten opzichte van het provisioneel Scheidsgerigt der verbondene Staten getroffen. Dit collegie, uit twee Pruisische, twee Saksische en twee Hannoversche regters zamengesteld, maar dat door die Staten welke zich ook met het nieuwe ontwerp van Rijks-Constitutie vereenigen, aangevuld kan worden, zal zich te Erfurt vestigen, en uiterlijk den 1 Julij in werking komen.

— De Koning van Saksen heeft den 30sten Mei eene proclamatie aan zijn volk uitgevaardigd, waarin hij verklaart de te Berlijn door de gevolmagtigden der regeringen ontworpen en aan de verschillende Deutsche Staten aangeboden rijks-constitutie, te hebben aangenomen, onder uitdrukkelijk voorbehoud van de toestemming der Saksische kamers.

— Op twee van Berlijn hem toegezonden telegrafische dépêches, heeft de Aarts Hertog Rijksbestuurder door den Rijksminister van binnenlandsche zaken doen antwoorden, dat hij sedert lang besloten heeft het hem toevertrouwd ambt neder te leggen, maar ten opzichte der bepaling van het tijdstip daartoe, uitsluitend de belangen van Duitschland zal raadplegen, en aan geene magt ter wereld het regt toekent om hem van den hem toevertrouwd post te verdringen. Dit antwoord, reeds den 24sten der afgelopen maand gegeven, is nu eerst publiek gemaakt.

— Men spreekt van de spoedige aftreding van den minister *Grävell* en zijne vervanging door den heer *H. von Gagern*, die hier terug is gekomen; die staatsman en de heer *Dallman* moeten zich voor den voorslag van Pruissen verklaard hebben.

— Den 30sten Mei is het bij Heppenheim, aan de grenzen tusschen het groot-hertogdom Hessen en Baden op nieuw tot een gevecht gekomen. Voor zoo veel uit de voorloopige berigten is op te maken, zijn de Badensche vrijkorpsen in den namiddag van den 30sten in groote massa's tegen de nabij genoemde plaats staande Hessische troepen aangerukt en hebben den aanval begonnen. Deze afgeslagen zijnde, zijn de troepen op hunne beurt voortgerukt en hebben de opstandelingen met een aanzienlijk verlies aan dooden en gekwetsten over Lauterbach en Hemsbach tot Weinheim teruggedreven. Zoodra men te Frankfort van dezen aanval onderrigt was, werden onmiddellijk van daar zoowel als uit Hanau, Offenbach en andere omliggende

plaatsen, alle beschikbare troepen met geschut naar het bedreigde punt afgezonden, met behulp van welke men hoopte de verslagen opstandelingen tot over den Neckar terug te drijven. Te Frankfort waren den 31sten op nieuw twee Mecklenburgsche bataillons binnengerukt. Gelijktijdig met den aanval op Heppenheim, was eene andere afdeeling opstandelingen door den Odenwald tegen Auerbach opgerukt, maar door de gewapende landlieden uiteengejaagd geworden.

— Volgens berigten uit Frankfort was het zoogenaamde parlement druk bezig met de voorbereidselen voor zijne verplaatsing naar Stuttgart. Een aantal leden waren reeds derwaarts vertrokken, en men rekende dat zich aanvankelijk een zeventigtal hunner aldaar zouden vereenigen. Intusschen sprak men te Frankfort van een tegen-parlement hetwelk zich in die stad zou vormen, en waaraan omstreeks 150 leden van de vroegere meerderheid zouden deelnemen. Omtrent het besluit van het Rijks-bestuur ten aanzien van de uitnoodiging om zich insgelijks naar Stuttgart te verplaatsen, was nog niets bekend.

— In de Frankfurter *Ober-Postamts-Zeitung* leest men onder dagteekening van den 2den Junij:

«Volgens eene uit geloofwaardige bronnen ontvangen mededeeling, zou de nederlaag die de opstandelingen aan de Bergstrasse en in den Odenwald geleden hebben, bij de Badensche troepen eene hevige reactie hebben te weeg gebragt. Men had hun diets gemaakt dat zij door de Hessische troepen met open armen ontvangen zouden worden, en dat dezen met hen gemeene zaak zouden maken; in plaats daarvan zijn zij door de Hessen als vijanden behandeld en op de vlugt geslagen. Zij beschuldigden uit dien hoofde hunne aanvoorders van hen verraden te hebben, wierpen voor een groot gedeelte de wapenen weg en verstrooiden zich om naar hunne haardsteden terug te keeren. Intusschen moet zich toch eene vrij aanzienlijke magt, uit militairen en vrijkorpsen bestaande, aan den linker oever van den Necker vereenigd en aldaar verschaningen opgeworpen hebben, om de landstreek tusschen Neuenheim en Ladenburg te verdedigen.»

Te Giessen, in het groot-hertogdom Hessen, was den 31sten Mei de eerste kolonne Pruisische troepen, uit een regiment kurassiers, een regiment landweer-infanterie en eene batterij artillerie bestaande, aangekomen. De verschijning dier troepen had aldaar en in de omstreken een zeer goeden indruk gemaakt, en de rustige ingezetenen bemoedigd.

Volgens een der Frankfurter bladen zou den 2den te Darmstadt een groote krijgsraad gehouden en daarin besloten zijn, dat de gezamenlijke Hessische troepen, onder het opperbevel van den Prins *Emil*, den volgenden morgen zouden oprukken om de Badensche opstandelingen zoowel aan de grenzen als van den kant van den Odenwald aan te tasten.

Het officiële blad van het Badensche voorloopige bewind bevat eene proclamatie van dat bewind aan het geheele Deutsche volk, waarbij hetzelfde opgeroepen wordt om zich aan de Badensche beweging aan te sluiten, niet lafhartig stil te zitten, maar moedig de wapenen tegen de vijanden der Deutsche eenheid en vrijheid op te vatten; tevens wordt in dat stuk de beschuldiging op nieuw afgeweerd, als of men in Baden zou opgestaan zijn, niet om de rijks-constitutie te handhaven, maar om de roode republiek in te voeren. Met hetgeen het bewind in dat opzigt tot zijne regtvaardiging bijbrengt strookt weinig een in hetzelfde blad voorkomend betoog van de noodzakelijkheid om met de Fransche republikeinen een verbond te sluiten, welk artikel aldus eindigt:

«Franschen, broeders! Wij wachten u, wij zullen u ontvangen met den kreet: *«leve de algemeene democratie.»* Wij zullen onder hetzelfde vaandel, dat der broederlijke vereeniging van de volken, strijden tegen de zaamgezworen tyrannen. De oevers van den Rhijn, aan welke vroeger de despoten het bloed der volken hebben vergoten om het gebied van hunne dwingelandij uit te breiden, zij zullen thans het slagveld, het veld der overwinning zijn van de broederschap der volken. Vrije natien kennen geen zucht tot verovering. Als overwinnaars zullen de Fransche en Deutsche democraten voorwaarts rukken en de troonen van alle despoten omverwerpen. Zij zullen zich vereenigen met de Hongaren, die overwinnaars van de Oostenrijksche dwingelandij, en Polen en Italie zullen bevrijd worden van het juk, waaronder zij nog zuchten. *Naar den Rhijn! Naar den Rhijn!* zoo luidde langen tijd de krijgsleus van Frankrijk ter verovering. *Naar den Rhijn!* Voor de Europeesche vrijheid, voor de verbroedering der volken! Dat is thans, wij weten het, de leus der Fransche democratie. Daarom roepen wij u toe, Fransche broeders, *naar den Rhijn! naar den Rhijn!* De vrijheid van Europa is in gevaar! Frankrijk mag niet ontbreken op het veld der eere! Voorwaarts dan in den naam der vrijheid, der gelijkheid, der broederschap.»

— Volgens de laatste berigten van hier worden voortdurend nieuwe troepen naar de grenzen van Baden afgezonden, van waar men overigens, door het afbreken van alle gemeenschap, geheel van geloofwaardige berigten verstoken was. Uit alles scheen te blijken dat de magt der opstandelingen, waarmede men den 30sten te Heppenheim slaags geraakt is, veel aanzienlijker en het gevecht zelf veel heviger geweest was, dan de eerste tijdingen zulks hadden doen voorkomen. Intusschen meende men te weten dat de opstandelingen ook Weinheim, waar geduchte versperringen door hen opgeworpen waren, ontruimd hadden en tot over den Neckar waren teruggetrokken.

— Volgens berigten uit Weenen van 1 Mei werd de Keizer van Rusland te Schönbrunn gewacht, om een tegenbezoek aan den Keizer van Oostenrijk te brengen.

Het Weener regeringsblad kondigt aan, dat Z. M. de Keizer den veldtuigmeester baron von *Welden*, op zijn verzoek, uithoofde van den zwakken staat zijner gezondheid, van het opperbevel over het leger in Hongarije en

Zevenbergen ontheven en hetzelfde aan den veldmaarschalk-luitenant baron Haynau opgedragen heeft, die tevens tot veldtuigmeester bevorderd is. Nopens de bewegingen van het Oostenrijksche en Russische leger vindt men noch in de Weener, noch in de overige Deutsche bladen, berichten waarop eenigzins staat te maken is. Zooveel schijnt te blijken, dat de Hongaren voor het voortrukkende Oostenrijksche leger terugtrekken en voor alsnog een beslissend gevecht willen ontwijken.

In Weenen zelf schijnt de heerschende stemming geenszins gunstig te zijn. Den 29sten Mei was aldaar eene publicatie uitgevaardigd, waarbij gezegd wordt, «dat men met leedwezen heeft opgemerkt dat de staatsaangelegenheden op openbare plaatsen, maar vooral in herbergen en koffijhuizen, wederom door kwalijkgezinden met eene hevigheid en verbittering besproken worden, welke de snoodheid hunner bedoelingen ten duidelijkste doet blijken,» wordende de weldenkende ingezetenen aangemaand om aan dergelijke inblazingen geen gehoor te geven, en de eigenaars van herbergen en koffijhuizen, die het voeren van dergelijke gesprekken in hunne etablissementen dulden, die dezelve niet op den bepaalden tijd sluiten en het uitventen van dagbladen daarin toelaten, met gestrenge straffen bedreigd.

— Uit de Oostenrijksche staatsbegroting blijkt, dat de inkomsten op 29 miljoen, de uitgaven op 69 miljoen worden geraamd.

— Het fort Malghera is den 27sten Mei, na 24 uren lang fel beschoten te zijn, door den vijand verlaten en door de Oostenrijkers bezet; Semlin zou in handen der Magyaren zijn gevallen, maar Kroonstadt in Zevenbergen daarentegen door zestigduizend Russen bezet zijn.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 6den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, die door bijna al de Ministers, en daaronder ook door den nieuwen Minister van Justitie, werd bijgewoond, zijn ingekomen twee Koninklijke besluiten van den 31sten Mei jl. Bij het eerste wordt aan den heer Mr. D. Donker Curtius, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als Minister van Justitie, onder dankzegging voor de goede en gewichtige diensten, door hem in die betrekking bewezen. Bij het tweede besluit wordt Jhr. Mr. H. L. Wichers, lid van den Raad van State, benoemd tot Minister van Justitie. De beide besluiten zijn gecontrasigneerd door den tijdelijken voorzitter van den Raad van Ministers, den heer Lightenvelt. — De beide besluiten worden voor kennisgeving aangenomen.

De Eerste Kamer geeft kennis, dat zij zich met zes der laatstelijk door de Tweede Kamer aangenomen wetten heeft vereenigd. — Aangenomen voor notificatie.

Is ingekomen eene missive van den heer Staatsraad, directeur van het kabinet des Konings, waarbij, ingevolge art. 114 der Grondwet, kennis gegeven wordt, dat de Koning bewilligd heeft in acht voorstellen, die laatstelijk door de beide Kamers der Staten-Generaal zijn goedgekeurd. Hoogstdenzelve heeft de acht ontwerpen van wet met Hoogstdeszelfs goedkeuring bekrachtigd. — Aangenomen voor kennisgeving.

Drie ingekomen verzoekschriften zijn naar de daartoe bestemde commissie verzonden.

— De *Staats-Courant* behelst thans de wet van den 26sten Mei 1849, *Staatsblad* n°. 21, houdende bepalingen omtrent eene veranderde zamenstelling der kamers van den Hoogen Raad en der provinciale gerechtshoven, en niet-aanvulling van eenige vacatures, zoowel in laatstgenoemde regterlijke collegiën, als in de arrondissements-regtbanken.

— Maandag heeft Jhr. Mr. H. L. Wichers, benoemd tot Minister van Justitie, zijne nieuwe betrekking aanvaard. De heer Donker Curtius heeft als zoodanig afscheid genomen van de ambtenaren van dat departement, en hen aangespoord, zijnen opvolger met gelijke trouw en ijver te dienen, als hij dit in ruime mate heeft mogen ondervinden.

De Minister van Justitie heeft ter kennis gebragt, dat aan een iegelijk, die hem in deze zijne betrekking persoonlijk mogt verlangen te spreken, daartoe geregeld de gelegenheid zal worden gegeven des Dingsdags van iedere week, des middags ten 12 ure, in het lokaal van zijn departement.

— Op last des Konings heeft de fungerende Hofmaarschalk bekend gemaakt, dat, bij gelegenheid der wedrennen op het Loo, zal plaats hebben een wedstrijd naar prijzen voor het handhoogschieten, één naar het doel en één naar den vogel op den staak, de dagen nader te bepalen. Nederlandsche handhoogschutterijen, welke mogten verlangen daaraan deel te nemen, kunnen zich schriftelijk aanmelden bij den Kamerheer Adjutant van het paleis en domein het Loo.

— Wij vernemen, zegt de *Nederlandsche Stoompost*, dat de hoofdingeniërs der marine, P. Schuyt en A. E. Tromp, belast met eene zending van regeringswege, naar Cronstadt, Riga en Petersburg, vertrokken zijn.

In de laatste jaren schijnen in ons land geene aanvoeren van Rigamasten van eerste qualiteit te hebben plaats gehad, daar deze op de plaats zelve tegen hooge prijzen, door de Engelschen werden opgekocht. Dien ten gevolge presenteren de aannemers steeds masten van grovere soort, en bij gebrek aan betere, moesten deze somtijds aangenomen worden. De minister van marine wil, zoo het schijnt, daarom op de plaats zelve doen nagaan en onderzoeken, wat er van deze zaak zij, en dit zou, indien wij wel onderrigt zijn, het doel van bovengenoemde zending wezen.

— De *Rotterdamsche Courant* vermeldt, dat H. K. H. Prinses Albert van Pruisen reeds in de eerste helft van de maand Mei den WelEerw. heer Dr. J. J. van Oosterzee, te Rotterdam, uitgenoodigd had om haar als predikant en geleerde op de reize naar het Heilige Land te vergezellen, welke reis nu door den WelEerw. heer van Senden zal worden medege-

maakt, doch dat ZWEerw., na drie dagen beraad, vermeend heeft, hoe vereerend het aanbod en hoe vurig zijn verlangen naar Palestina ook was, geen vrijheid te vinden, zijn gewonen werkring zoo langen tijd te verlaten.

— H. K. H. Mevrouw de Prinses Marianne heeft Zondag, vergezeld van Hare kinderen en gevolg, de stad Leiden met een bezoek vereerd. Onder andere merkwaardigheden hebben HH. KK. HH. den Akademietaun, het Botanisch Museum, de Senaatskamer en het groot Auditorium in het Akademigebouw, het Rijks Museum van Natuurlijke Historie en het Japansch Kabinet van Jhr. P. F. van Siebold, bezigtigd. Van daar begaven zich de hooge personen naar Haarlem en Amsterdam.

— Uit Tilburg meldt men dat de uitnoodiging, op last van Z. M. den Koning door den fungerenden Hofmaarschalk aan al de handboogschutterijen gedaan, om, op een nader te bepalen dag, op het Loo tot eenen wedstrijd bijeen te komen, aldaar eene zoo algemeene vreugde heeft verwekt, dat men, na de overluidde voorlezing dier advertentie in de koffijhuizen, bij herhaling uitriep; *leve de Koning!* Tilburg zal dan ook niet achterlijk blijven in de bijwoning van dit groote concours.

De stedelijke regering heeft bekend gemaakt dat op het raadhuis lijsten ter intekening liggen, zoowel voor de oprigting van het standbeeld voor wijlen Koning Willem II te 's Gravenhage als voor dat te Amsterdam. Van het vroeger geopperd plan, om te Tilburg, de plaats waar de geliefde Monarch stierf, een standbeeld voor hem op te rigten, hoort men niet meer spreken.

— In den vroegen morgen van den 4 dezer is te Delft, in den ouderdom van 40 jaren, overleden de kunstschilder W. H. Schmidt.

Schmidt was een der sieraden van de Nederlandsche schilderschool, getuigen zijne veelvuldige schilderijen en aquarellen, welke, zoo binnen als buiten 's lands, steeds op hoogen prijs worden geschat. Hij was een opregt kunstbroeder en een geacht leermeester, waarvan ten blijk kan strekken de vriendschap, die de meeste hem toedroegen en de achting, die de studenten der Koninklijke akademie, waar hij als leeraar in handteekerkunst was aangesteld, voor hem koesterden. Hij was een trouw en liefhebbend echtgenoot en vader. Als loon zijner kunstverdiensten viel hem meermalen in het Vaderland en in den vreemde het eermetaal ten deel, terwijl Koning Willem III, bij den aanvang zijner regering, hem begiftigde met de orde van de Eikenkroon. De 4de klasse van het Koninklijk-Nederlandsch Instituut en onderscheidene kunstinstellingen telde hem onder hunne ijverigste en waardigste leden. Zijne teekeningen en studiekop, op de thans geopende Tentoonstelling alhier aanwezig, zijn daar als de laatste krachtvolle proeven van een kunstenaar, wiens ligchaam werd gesloopt door een afmattend lijden.

— De graaf Du Bus de Ghisignies, gewezen commissaris-generaal in Neêrlands Indië, en gouverneur der provinciën Antwerpen en Zuidholland, tijdens de vereeniging van Nederland en België, is Donderdag 11., op zijn kasteel van Westmale overleden. In de vervulling der hooge waardigheden, waarmede hij bekleed was, legde hij steeds den krachtigsten ijver, veel doorzicht en een onmiskenbare zucht voor het algemeene welzijn aan den dag. Nadat hij van het staatstooneel was afgetreden, en dit dagteekent van 1830, had hij zich geheel aan den landbouw toegewijd, en hij bragt veel tot de ontginning van het Kempenland toe. Twee zijner zonen zijn als afgevaardigden in België bekend geworden; persoonlijk nam hij, die zich door zijne gehechtheid aan Nederland, zoo zeer had onderscheiden, geene staatkundige betrekking in de omwenteling aan.

— Den 12den dezer zal te 's Hertogenbosch gehouden worden de algemeene vergadering der broederschap van notarissen in dit rijk.

— Gedurende de maand Mei 11. zijn langs den Holland-schen ijzeren spoorweg vervoerd 96,798 reizigers, en heeft de opbrengst van reizigers en goederen bedragen f 102,046.74½.

— Gedurende de maand Mei zijn over den Rijnspoorweg vervoerd 40,706 reizigers, en heeft de opbrengst van reizigers en goederen bedragen f 59,839.54.

— Voor dit jaar zijn ter haringvisserij uitgerust 110 schepen, als: van Vlaardingen 67, Amsterdam 7, Wormerveer 1, de Rijn 4, Enkhuizen 7, Maassluis 13, Delfshaven 1, Middelharnis 4, Zwartewaal 6; er zijn 7 jagers, waarvan de eerste een Rijks-stoomschip is.

— Het stedelijk bestuur van Amsterdam heeft bepaald, dat, te beginnen met den 11den dezer, het aangaan der koopmansbeurs een half uur wordt vervroegd, zullende zij worden geopend ten 2½ ure en toegankelijk blijven tot 4 ure, als wanneer de hekken en deuren der beurs zullen worden gesloten.

— Op den 1sten Junij brandde te Vriescheloo, prov. Groningen, het huis van den landbouwer Wubbo Waghe geheel af. De vrouw, met een oud man en eenige kinderen te huis zijnde, had naauwelijks den tijd de kleinste kinderen te redden, en heeft zich daarbij nog heerlijk gebrand. Van de losse goederen, kleederen, boerenbeslag is volstrekt niets gered; vier varkens zijn ook omgekomen. Het huis was in de provinciale waarborg-maatschappij, doch de losse goederen waren niet verwaarborgd.

— Almkerk, 28 Mei. Heden morgen was deze gemeente het tooneel van eene brutale vechtpartij met het mes, waarbij een der vechtenden, de vlasboer Antonie Kruissen, bloedig verwond en thans onder heilkundige behandeling is.

De brigade-kommandant der koninklijke maréchaussée te Woudrichem, Bielevelt, hiervan onderrigt, heeft zich onmiddellijk van ééne der partijen, zijnde Dirk van den Heuvel, arbeider te Emmichoven, verzekerd, en den persoon ter beschikking van den heer officier van justitie, naar 's Hertogenbosch opgezonden.

Zeeland 1 Junij. Heden morgen viel het anderhalfjarige dochttertje van den kuiper Pieter Verstegen alhier, onder het spelen, in eene met water gevulde kuip, met het noodlottige gevolg, dat hetzelfde, door dien zich niemand in de nabijheid bevond, daar in verdronken is.

Hedikhuisen, 4 Junij. In den afgelopen nacht, werd in deze gemeente na veelvuldige nasporingen, door den wakkeren brigade-kommandant der koninklijke maréchaussée *Heybeek*, te Heusden, eindelijk gearresteerd de persoon van *Pieter Bruijstens*, verdacht van zich te hebben schuldig gemaakt aan diefstal van eene partij hennipzaad, toebehoorende aan den heer *Dreyse* te Heusden, en liggende op eenen graanzolder van den heer van *der Heijden* aldaar.

Van belang is deze arrestatie voor de justitie, dewijl de aangehoudene in verband moet staan met andere personen, die de verduistering van het gestolen zaad hebben vergemakkelijkt.

— Volgens de *Aviso de la Meuse* zeide men Vrijdag te Maastricht, dat de generaal *Nepveu*, met de inspectie der defensiemiddelen belast, aldaar was aangekomen, om dat gedeelte zijner zending te vervullen hetwelk op die vesting betrekking heeft.

Hetzelfde blad (dat vroeger wekelijks uitkwam, maar sedert den 1sten dezer maand dagelijks het licht ziet, en zoowel in het godsdienstige als staatkundige echt liberaal verlangt te zijn, zonder in uitersten te vervallen,) zegt vernomen te hebben, dat eenige uitgewekene leden der Frankforter Rijksvergadering zich in een klein stadje van Limburg genesteld hebben, met het doel om de bevolking aldaar op te ruïnen.

Het *Zondagsblad* van heden berigt het volgende: «De kunstschilder *Bosboom*, die bij de Inhuldigingsplegtigheid van *Z. M. Willem III.* in de Nieuwe Kerk te Amsterdam, tegenwoordig was, heeft de indrukken, die hij aldaar ontving, wedergegeven in een kunstwerk, dat slechts weinigen mogten aanschouwen, dewijl het eenige dagen, nadat het was afgewerkt, reeds in het bezit was van *Z. M. den Koning*. De heer *Bosboom* heeft voor zijne teekening het treffend oogenblik gekozen, waarop de Wapenkoningen roepen: *Leve de Koning!* terwijl daarmede de menigte instemt. Voor hen, die in de kerk getuigen waren van de plegtigheid, was het gezigt van die teekening dubbel boeiend en belangrijk, omdat het plegtige van genoemd oogenblik daarin geheel en al ligt uitgedrukt. De kerkgewelven, de rijk gekleede toeschouwers, de prachtige versieringen der kerk, de Koning op zijnen Troon, in één woord, de teekening geeft alles getrouw weder, maar, wat meer zegt, geordonneerd en bezield door *Bosboom*. De teekening is keurig omgeven door porseleinwit papier met gouden randen, en het geheel is besloten in eene sierlijke en smaakvolle, rijk gewerkte gouden lijst, waarin de Koningsletter *W* prijkt. De heer *Bosboom* heeft dit prachtwerk aan *Z. M. den Koning* ten geschenke gezonden, als eene herinnering aan den grooten dag, waarvan de teekening het indrukwekkendste oogenblik voorstelt.»

Den 22sten Junij zijn te Gieten, bij het afbreken der kerk aldaar, onder of bij de fondamenteen gevonden, in eene aardenkruik, 41 gouden en 24 zilveren munten, benevens 9 zilveren knopen, waaronder eenige met goud ingelegd, als ook een breede zilveren vingerring. De stukken, ofschoon van hooge oudheid, zijn goed bewaard gebleven.

De gouden zijn aan beide zijden om de wapens met een randschrift voorzien; van eenige die wij zagen, was dat randschrift onleesbaar. De zilveren munt die wij zagen, had aan de eene zijde tot omschrift: *FREDERICVS GEORGVS JOHANN* en aan de andere zijde *SAXONI GROSSVS NOVVS DVCN*. De gouden munt heeft de grootte eener ongerande gouden ducaat en de zilveren die van eene Zeeuwsche schelling.

Sedert eenigen tijd geeft men te Parijs eene premie van 400 francs voor 1000 doode ratten, en het getal ratten, in 44 dagen gedood, belooft 21,000, waarvoor betaald is 2,400 francs, door de commissie van gezondheid. — Voor eenige dagen is deze nieuwe soort van jagt zeer gelukkig geweest. Een hevig onweder is over Montmartre en de omliggende plaatsen uitgebarsten, en meer dan 45,000 ratten zijn verdronken. Men weet, dat het rattenvel dient om handschoenen te maken; de 36,000 rattenvellen zijn verkocht aan *M. Lafont*, koopman, voor eene som van 2,400 frs., en vermits de ratten zeer groot zijn, is een rattenvel bijna groot genoeg om er een paar handschoenen uit te snijden. Een van de rattenvangers, *Peter Bonnesfonds*, heeft in éenen nacht 237 ratten in eenen duiker gevangen; een der ratten is in de balans gelegd en woog 2½ kilogrammen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 4 Junij.

TARWE tot vorige prijzen met redelijken handel aan Cons.: verkocht: 129 $\frac{1}{2}$ O. bonte Poolsche $\frac{1}{2}$ 330; 128 $\frac{1}{2}$ N. dito $\frac{1}{2}$ 313, 315; 126, 130 $\frac{1}{2}$ mindere dito $\frac{1}{2}$ 300, 312; 132 $\frac{1}{2}$ O. Rost. $\frac{1}{2}$ 310; 128 $\frac{1}{2}$ O. Gelders. $\frac{1}{2}$ 270; 132 $\frac{1}{2}$ N. dito $\frac{1}{2}$ 265; 126 $\frac{1}{2}$ N. Vriesche $\frac{1}{2}$ 203; 121 $\frac{1}{2}$ witte Groninger $\frac{1}{2}$ 219; 130 $\frac{1}{2}$ bonte Poolsche $\frac{1}{2}$ 320; 128 $\frac{1}{2}$ Cubanca $\frac{1}{2}$ 250; 128 $\frac{1}{2}$ N. Munst. $\frac{1}{2}$ 243.

ROGGE in één doen met weinig handel: 128 $\frac{1}{2}$ Anclammer $\frac{1}{2}$ 153; 127 $\frac{1}{2}$ N. Pruisische $\frac{1}{2}$ 152; 118 $\frac{1}{2}$ O. dito $\frac{1}{2}$ 135; 125 $\frac{1}{2}$ Groot-Brab. $\frac{1}{2}$ 145; 124 $\frac{1}{2}$ Pomm. $\frac{1}{2}$ 144; 117 $\frac{1}{2}$ Gedroogde $\frac{1}{2}$ 132.

GERST en **HAVER** zonder handel.

BOEKWEIT $\frac{1}{2}$ 4 lager: 121, 122 $\frac{1}{2}$ N. Holsteins $\frac{1}{2}$ 158, 160.

KOOLZAAD: op 9 Vat, in Oct. en Nov. 60½ P. vl.

LIJNZAAD één doen, 110 $\frac{1}{2}$ Finl. $\frac{1}{2}$ 242½; 111, 112 $\frac{1}{2}$ Koningsb. in veiling $\frac{1}{2}$ 7½; 111 $\frac{1}{2}$ Libau $\frac{1}{2}$ 230, 240; 106, 107 $\frac{1}{2}$ Egypt. $\frac{1}{2}$ 243.

RAAPOLIE: op 6/w. $\frac{1}{2}$ 42; Vlieg. $\frac{1}{2}$ 41; in Sept. 36½; Oct. en Nov. $\frac{1}{2}$ 36½; Dec. $\frac{1}{2}$ 36½.

LIJNOLIE: op 6/w. $\frac{1}{2}$ 28½; Vlieg. $\frac{1}{2}$ 27½.

HENNEPOLIE: op 6/w. $\frac{1}{2}$ 40.

RAAPKOEKEN $\frac{1}{2}$ 56 à 60. — **LIJNKOEKEN** $\frac{1}{2}$ 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 5. JUNIJ 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe.	van $\frac{1}{2}$ 8,35 tot $\frac{1}{2}$ 9,40.
Het dito dito Rogge	» » 4,70 » » 4,80.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00 » » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 5,00 » » 5,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» » 0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» » 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» » 0,23½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» » 0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» » 0,30.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» » 0,15.
Een dito pond Boter	» » 0,54.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	$\frac{1}{2}$ 2,00 tot $\frac{1}{2}$ 2,25.
Het 1000 Eiken Telhout	» » 2,70.
Het 1000 Doof Hout	» » 2,40.
De kar Spaanders	» » 2,85.
De » Struiken	» » 2,80.
De 100 Mutsaard	» » 3,30.

Ter **AMSTERDAMSCHER BEURS** (4 Junij) was de fondsnoterig: Ned. 2½ pCt. 49, 4 pCt. 75¾; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 75; Spanje Ardoin 5 pCt. 117½; dito van 510 P. st. 12; 3 pCt. Binnenl. 23¼; Portug. 4 pCt. 27¾; Metall. 5 pCt. 69¾.

Advertentiën.

Verkoop van Koolzaad te Velde.

De Notaris *W. J. VAN VOORST CATSHOEK*, residerende te *Tholen*, zal, ten verzoeken van den Heere *A. CALAND*, op *Vrijdag den 15. Junij 1849*, des voormiddags ten 10 ure, in den nieuw bedijkten of Kramerspolder van *St. Philipsland*, Kanton *Tholen*, Provincie *Zeeland*, in het openbaar ten Verkoop

VEILEN:

Een honderd en tien Bunders Koolzaad te Velde,

in Kavels van vier Bunders en meerder.

De aanwijzing zal acht dagen te voren in den Polder geschieden door den Opzichter *M. MOL*, en inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Heere *W. CALAND*, te *St. Philipsland*, en voormelden Notaris. *Brieven franco.*

* * De Notaris *Mr. K. WAGTHO*, residerende te *Tholen*, zal, ten verzoeken van Ambachts-Heeren van *Vossemeer* en *Vrijberghe*, op *Zaterdag den 16. Junij 1849*, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg van den Heer *D. J. AMPT*, te *Oud-Vossemeer*, **VEILEN** en **VERKOOPEN**:

Ruim 81 Bunders zwaar **KOOLZAAD**, in achttien Perceelen; — ruim 40 Bunders **WINTERGARST**; ongeveer 11 Bunders **ROGGE** en 1½ Bunder **KLAVERS** te velde, staande in den bedijkten *Hollarepolder*, nabij *Oud-Vossemeer*, Provincie *Zeeland*.

De aanwijzing zal vijf dagen te voren geschieden door den Opzichter in den Polder, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer *W. J. VAN VOORST CATSHOEK* te *Tholen*, en voormelden Notaris, *Brieven franco.*

* * Bij **BROESE & COMP.**, te *Breda*, zijn de volgende nieuwe **WERKEN** verkrijgbaar:

- A. G. BRUINSES**, Tafereelen uit de geschiedenis van de Stichting en Vestiging der Christelijke Kerk . . . . . $\frac{1}{2}$ 3,75.
- ACHTER DE SCHERMEN**. Een verhaal uit den laatsten tijd, door *J. F. BOSDIJK*, schrijver van «het beleg van Haarlem» en «Hoe men 't verst komt». . . . . » 3,00.
- D. J. REESE**, Mei 1849, den Koning en het Vaderland dit lied gewijd voor iederen stand. . . . . » 0,20.
- WOORDEN VAN KONING WILLEM II AAN ZIJN VOLK**. Geschiedkundige bijdrage van 1840—1848. . . . . » 0,60.
- C. G. WITTHUIS**. Trouw voor Trouw, improvisatie bij het feest der Inhuldiging van Koning *WILLEM III*. . . . . » 0,25.
- LAUTS**, Levenschets van Koning *WILLEM III* tot aan de inhuldiging. » 0,75.
- R. H. VAN SOMEREN**, inhuldigings-zang voor Koning *WILLEM III*. » 0,20.
- W. J. HOFDIJK**, een kunstenaars-idylle. . . . . » 0,80.
- DE AKADEMIE VAN GRONINGEN**; hare grondslagen en regten en de gevolgen, welke uit hare opheffing zouden voortvloeien, door wijlen *Mr. H. O. FEITH*, in leven Raadsheer in den Hove en Curator der Hoogeschool, uitgegeven door Zijnen Zoon *Mr. H. O. FEITH*, Advocaat . . . . . » 0,50.
- Dr. J. J. PENNINK**. De stad Kleef als Zomerverblijf en badplaats, vooral den Nederlander aanbevolen, met vijf platen en eene platte grond. . . . . » 1,50.
- W. L. DE STURLER**, Beschouwingen over onze Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen, uitgegeven gedurende de jaren 1847, 1848 en 1849. . . . . » 2,25.
- W. L. DE STURLER**, Voorlezing over den interlijken rijkdom onzer Oost-Indische Bezittingen, in verband met den oorsprong en den aard der zedelijke en maatschappelijke gesteldheid der bevolking van die gewesten, gehouden te Onderdendam, op den 5den Februarij en den 16den April 1849, in de Vergadering der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen. . . . . » 0,75.
- FONDATEEEL STELSEL DER LANDBOUWKUNDE**, of eerste grondkennis, waarvan de landbouwkunde moet uitgaan, door een Friesch Landbouwer. . . . . » 0,40.
- C. W. PAPE**, Aanteekeningen op het ontwerp van gerevideerd Algemeen Reglement, voor het bestuur der Hervormde kerk, in het Koninkrijk der Nederlanden. . . . . » 0,75.
- T. F. UILKENS**, Tuinbouwkundig Zakboekje. . . . . » 0,50.
- H. F. FYNJE**, Verslag over het Stoomwerktuig in den polder van Wamel, Dreumel en Alphen. . . . . » 1,25.